

Kunnskapsdepartementet
Lindhjem-Godal Borghild <Borghild.Lindhjem-Godal@kd.dep.no>
Eliassen Linn-Hege Lyngby <Linn-Hege-Lyngby.Eliassen@kd.dep.no>

Vår ref: Afi/mjw

Dato: 10. februar 2021

Hva må til for at vi skal få et nasjonalt kvalitetsvurderingssystem som ivaretar intensjonen med fagfornyelsen?

Takk for fint møte fredag 5. februar med åpent rådslag om skoleutvikling. Vi setter pris på at departementet tar initiativ til bilaterale møter som gir rom for litt «høyttenking» og tid til å gå litt mer i dybden i den tenkingen som er nedfelt i vår organisasjon.

Det er velkjent at Skolenes landsforbund over tid har vært fortvilet over at dagens verktøy i kvalitetsvurderingssystemet i **for stor grad** har hatt fokus på de faktorene i opplæringa som lett lar seg måle og rangere, som for eksempel nasjonale prøver, kartleggingsprøver, eksamensresultater, standpunkt karakterer osv.

Våre medlemmer gir tilbakemelding om at dette gir et fokus i den offentlige skoledebatten og prioriteringer i styring av norsk skole som er uheldig ved at det gir en tendens til ensretting av opplæringa. Medlemmene sier også at dette ikke treffer helheten i det arbeidet de faktisk gjør i fellesskap og sammen med elevene som er nedfelt i formålsparagrafen, og engasjement, skaperglede og utforskertrang. Det er på høy tid at vi grunnfester vårt engasjement for skoleutvikling i en dyp tillit til eleven som mennesker i utvikling. I Skolenes landsforbund oppfatter vi at intensjonen i Fagfornyelsen er på sporet med nye perspektiver.

Skolenes landsforbund er derfor tilfreds med at departementet er på søken etter hvordan intensjonen med fagfornyelsen kan bli ivaretatt i et kvalitetsvurderingssystem. Vi sitter ikke med fasitsvaret på dette nå, men har tro på at en brei og åpen dialog vil kunne gi ideer til vettuge endringer. Og vi tar med oss debatten i det videre arbeidet internt i vår organisasjon.

Her nøyer vi oss med å peke på et par av utfordringene som vi hadde en dialog om på møtet:

Fagfornyelsen

Skolenes landsforbund har hele veien støttet opp om fagfornyelsen og håper det blir en reform som fører til endringer i «klasserommet» eller snarere i opplæringsarenaene idet vi håper reformen inspirerer til nettopp å løfte opplæringa ut fra klasseromma slik at den blir **mer variert, mer praktisk og mer relevant for elevene**. Å bruke dybdelæring som metodikk er en utfordring i seg selv. Vi er på søken etter en skole som er god for alle framfor å være «best i test»

Vi vet at det er mange utfordringer for å få til en slik omlegging i undervisninga. Noe skyldes nok innarbeidet kultur og noe også trang økonomi. Uansett så mener vi at myndighetene må bidra tydelig i endringsarbeidet dersom intensjonen i fagfornyelsen skal kunne bli realisert.

- En tilbakemelding som går på praktisk og variert opplæring bør derfor innlemmes i som et tydeliggjort spørsmål i brukerundersøkelser og statlig tilsyn. Generelt har vi tro på at ønskede endringer med fagfornyelsen må løftes tydelig fram i det verktøyet som skal inngå i kvalitetssikringssystemet, og da må andre fokus nedtones. Vi har lite tro på et overlesset kvalitetsvurderingssystem.

Elevmedvirkning

Elevmedvirkning er et sentralt element i fagfornyelsen. I Overordnet del heter det at elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem. Med fagfornyelsen skal lærerne legge til rette for **elevmedvirkning** i alle fag.

Om vi husker rett, så har elevundersøkelsen over år dessverre avdekket at vi ikke har klart å etablere en god praksis med å trekke elevene med i sin egen læringsprosess på en god måte. Skolenes landsforbund beklager dette og mener at skoleutviklingstiltak må gripe fatt der skoen trykker mest. Derfor er vi glad for at Elevorganisasjonen er innlemmet i en revidering av elevundersøkelsen. Kan en innlemming av temaet elevmedvirkning i kvalitetsvurderingssystemet initiere en utvikling eller er det bedre egnet med direkte målretta tiltak? Utfordringen er jo definert.

- Dette tangerer spørsmålet om myndighetene har en god nok beredskap for å iverksette tiltak der kvalitetsvurderingssystemet avdekker utfordringer?

Laget rundt eleven

Det begynner vel å bli en omforent oppfatning om at stadig flere barn og ungdom har utfordringer som hemmer dem på ulikt vis med å holde fokus i sin skolefaglige mestring. Like åpenbart bør det være at lærerne ikke har kompetanse til å håndtere mange av disse utfordringene alene. «Laget rundt eleven» er viktig for å kunne gi relevant tilpassa opplæring og for å gi eleven trygghet og generell støtte, men også for å «la læreren være lærer». Flere yrkesgrupper dukker derfor opp i kollegiet på skolene og reell samhandling om og for elevene er et must. Det forutsetter dyp respekt for hverandres kompetanse og nytte for helheten i elevenes utvikling.

Skolenes landsforbund organiserer flere av yrkesgruppene som utgjør laget rundt eleven og har hatt mange interne debatter om hvilke utfordringer som må løses for å få et optimalt utbytte av laget rundt eleven. Oppsummert kan vi antyde at det er et stykke fram til at de ulike yrkesgruppene som utgjør laget rundt eleven opplever seg som likeverdige mht å ha en betydning for helheten i elevenes utvikling.

- Vi tror dette også er et tema som må innlemmes i kvalitetsvurderingskriteriene for å få kartlagt hvilke tiltak myndighetene kan bidra med.

GOD KVALITET – hvordan defineres dette?

Skolenes landsforbund ønsker en bredere tilnærming til hva god kvalitet er. Det som ikke kan måles, helheten i lærernes arbeid med elevene; formålsparagrafen, den overordnede del av Fagfornyelsen, det faglige og pedagogiske fellesskapet i kollegiet og sammen med elevene. Hvordan kan vi i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet få fokus over på elevenes engasjement, lærelyst, skaperglede og utforskertrang?

Skolenes landsforbund ønsker en god offentlig skole for alle. Dette er selvsagt ikke kontroversielt, men når det kommer til å se på hva dette egentlig betyr i praksis, blir det litt mer komplisert.

Skolenes landsforbund har hørt med medlemmene i såkalte grasrotseminarer om hvordan vi ser fremtidens skole. I denne sammenhengen synes vi det er relevant å gi et innblikk i hva våre medlemmer selv sier når de ser inn i krystallkula:

*Grasrota i Skolenes landsforbund har sett inn i krystallkula, og gir oppskriften på framtidsskolen og hvordan vi skal innrette oss for at begreper som **FRIHET, LIKHET og FELLESSKAP** skal gi en troverdig mening både for elever og ansatte:*

- *Vi ser en skole der hver elev blir sett av læreren og av medelever.*
- *Vi ser en skole der elevgruppen er liten og oversiktlig, og det sosiale fellesskapet gir kraft i læringsarbeidet.*
- *Vi ser ansatte som er stolte av elevens utvikling, elevens initiativ og elevens sosiale delaktighet.*
- *Vi ser ansatte som får bruke kompetansen sin profesjonelt med handlekraft.*
- *Vi ser en skole der «tellekorpene» er parkert.*
- *Vi ser en skole der grasrota får sette dagsorden på sin egen praksis i skolestua.*
- *Vi ser en skole med tillit til de ansattes kompetanse og handlekraft.*

Eleven mer i sentrum

Å oppleve økt mestring og kunnskap gir en frihetsfølelse, så vel for seksåringer som for sekstenåringer.

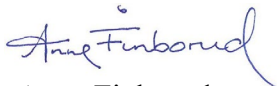
Å treffe bredden i elevens utvikling er målet for all opplæring.

Framtidens skole gir god tilgang på varierte læringsarenaer, skolebygg og materiell som utfordrer til variasjon i opplæringen.

Vi håper på en fortsatt god dialog om utviklingen av et kvalitetsvurderingssystem som fanger opp bredden i opplæringsarbeidet og gir klare svar om hvor skoen trykker mest.

Med hilsen

Skolenes landsforbund

Anne Finborud
Forbundsleder

Mette Johnsen Walker/s/
Forbundssekretær